

บทความวิจัย (Research Article)

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

Developing an Integrated Internal Supervision Model to Promote Research Competencies in the Classroom of Teachers Saphang Wittayakom School under the Chaiyaphum Provincial Administrative Organization

ลัดดาพร ศรีทองสุข¹

โรงเรียนกวางโจนศึกษา¹

Laddaporn Srithongsuk¹

Kwang Joon Suksa School, Chaiyaphum, Thailand¹

Received: February 20, 2021 Revised: February 27, 2021, Accepted: March 5, 2021

บทคัดย่อ

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อออกแบบและการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ 3) เพื่อทดลองการใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ 4) เพื่อประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย 250 คน คือ ครูผู้สอนและนักเรียน จำแนกเป็นครูผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศ จำนวน 23 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 227 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสังเกต และ ประเด็นสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Wilcoxon Signed Ranks Test ค่า t-test แบบ dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลวิจัยพบว่า 1) การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู เอสพีดับบลิวเอส (SPWS Model) ประกอบด้วย หลักการมุ่งเน้นกระบวนการนิเทศที่เป็นระบบสัมพันธ์กันและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการนิเทศและการทำวิจัยในชั้นเรียน กระบวนการนิเทศ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่1 Classifying: C

¹ Corresponding author, Tel. 088-133-3933, Email: aladdar2110@gmail.com

การคัดกรองระดับความรู้ความสามารถ ทักษะที่สำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อจัดกลุ่มครูและเลือกวิธีการนิเทศที่เหมาะสมสำหรับครูแต่ละกลุ่มขั้นตอนที่ 2 Informing : I การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ ขั้นตอนที่ 3 Proceeding : P การดำเนินงาน ได้แก่ 3.1 การประชุมก่อนการสังเกตการสอน (Pre conference) 3.2 การสังเกตการสอน (Observation) 3.3 การประชุมหลังการสังเกตการสอน (Post conference) ขั้นตอนที่ 4 Evaluating : E การประเมินผลการนิเทศโดยมีการกำกับติดตาม (Monitoring) อย่างต่อเนื่องทุกขั้นตอน และ 2) ผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูผู้นิเทศ มีสมรรถนะในการนิเทศภายในแบบบูรณาการ อยู่ในระดับ สูง และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้รูปแบบการนิเทศมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ ครูผู้รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบบูรณาการก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้รูปแบบการนิเทศมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ มีสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับ สูงมาก และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการอยู่ในระดับ มากที่สุด และนักเรียนมีผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ ของครูผู้รับการนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ นักเรียนมีผลการเรียนรู้ สูงกว่า ก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ

คำสำคัญ: รูปแบบ, การนิเทศภายในแบบบูรณาการ, สมรรถนะการวิจัย

Abstract

Developing an integrated internal supervision model To promote research competencies in the classroom of teachers at Sapang Wittayakom School Under the Chaiyaphum Provincial Administrative Organization, the objectives are as follows : 1) to study basic information and the need for integrated internal supervision; To promote research competencies in teachers' classrooms Saphang Wittayakom School Under the Chaiyaphum Provincial Administrative Organization 2) To design and develop an integrated internal supervision model. To promote research competencies in teachers' classrooms Saphang Wittayakom School under the Chaiyaphum Provincial Administrative Organization 3) to test the use of an integrated internal supervision model to promote research competencies in teachers' classrooms Saphang Wittayakom School under the Chaiyaphum Provincial Administrative Organization 4) to assess and improve the integrated internal supervision model. To promote research competencies in teachers' classrooms Saphang Wittayakom School under the Chaiyaphum Provincial Administrative Organization The target group used in the research was 250 people, namely teachers and students. They were classified as supervising and supervising teachers, 23 people, and 227 Mathayomsuksa 1 - 6 students. Interview form, quiz, questionnaire, observation form, and group discussion. analysis of requests The values were used as percentage, mean, standard deviation, Wilcoxon Signed Ranks Test, dependent t –test and Content Analysis. Findings were: 1) Development of an

integrated internal supervision model To promote research competencies in the class The SPWS Model consists of principles focusing on systematic supervision processes and taking into account individual differences. The objective is to develop supervisory competency and conduct research in the classroom. The supervision process is 4 steps: Step 1: Classifying: C competency screening. Key skills related to classroom management and research In order to group teachers and select appropriate supervision methods for each group of teachers, Step 2 Informing: I pre-supervising knowledge Step 3: Proceeding: P Implementation were 3.1 meeting before teaching observation (Pre conference) 3.2 Teaching observation (Observation) 3.3 Post conference, Step 4 Evaluating : E Assessment of supervision by monitoring (Monitoring) continuously at every step and 2) The results of using the integrated internal supervision model to promote research competency in the classroom revealed that the supervisory teacher had a high level of the integrated internal supervision competency and had knowledge and understanding about the research. In the classroom before and after using the supervision model, the difference was not statistically significant at the .05 level. After using the supervision model, the mean scores were higher than before using the supervision model. The supervisory teachers had knowledge and understanding of integrated internal supervision before and after using the supervision model. There was a statistically significant difference at the .05 level. After using the supervision model, the mean scores were higher than before using the supervision model. The students' research competency in the classroom was at a very high level and their satisfaction with the integrated supervision model was at the highest level. The students had learning outcomes before and after using the internal supervision model. integration of teachers receiving supervision There was a statistically significant difference at the .05 level after using the supervision model. The students had higher learning outcomes before using the supervision model.

Key Words: Model, integrated internal supervision, Research Competency

บทนำ

จากสภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาด้านการส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยของครู ซึ่งถือเป็นสมรรถภาพเฉพาะด้านเป็นความสามารถของบุคคลในงานเฉพาะอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและตัวแทนครูในทุกโรงเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า น่าจะต้องมีการพัฒนาให้ครูมีสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนให้สูงขึ้น ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม และสามารถทำวิจัยในชั้นเรียน ได้อย่างถูกต้องมีคุณภาพ เพื่อส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาตนเองได้อย่างแท้จริง ซึ่งคงจะต้องใช้วิธีการที่เป็นระบบที่เชื่อว่าจะได้ผลดีกว่าที่เคยใช้ในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการรวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า กระบวนการที่จะใช้แก้ปัญหานี้ได้คือ การนิเทศการศึกษาหรือการนิเทศการสอน (เมธี ปิณฑนันทน์ 2552) ดังที่ เยาวพา เตชะคุปต์ (2542) กล่าวว่า การนิเทศการสอนสามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียนได้ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการนำ หลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน เนื่องจากครูไม่เข้าใจ

หรือไม่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินเพราะครูไม่เข้าใจระเบียบวิธีปฏิบัติ ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู เพราะครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอนหรือจัดกิจกรรมเป็นที่พึงพอใจ เหมาะสมและเกื้อหนุนต่อการที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน ที่ครูไม่รู้จักใช้ หรือประดิษฐ์คิดค้นให้เหมาะสมกับบทเรียน นอกจากนี้ Fischer (2008) ยังได้กล่าวไว้ว่าผู้บริหารสามารถนำการนิเทศการสอนมาส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนและช่วยเหลือในการเรียนรู้ของนักเรียนอีกด้วย เนื่องจากการนิเทศการสอนเป็นทั้งกลยุทธ์และเทคนิควิธีการหนึ่งในการช่วยครู ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งการนิเทศ สามารถดำเนินการได้เพื่อการพัฒนาครูทั้งก่อนประจำการ (Preservice Teaching) และครูประจำการ (In-service Teaching) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา โดยใช้การนิเทศแบบร่วมมือกัน (กัลยา พานิชวงษ์ 2547) เรื่อง การนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา (อรรพรรณ เหมือนสุดใจ 2545) และเรื่องการนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนและการนิเทศโดยผู้บริหาร เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา (จรรยา ลำไย 2547) ซึ่งมีผลการวิจัยสอดคล้องกัน กล่าวโดยสรุปคือ การนิเทศการสอนที่ใช้ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น และครูกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า การนิเทศการสอนที่ใช้ช่วยให้ครูสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ประสบผลสำเร็จ และช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

โรงเรียนสระพังวิทยาคม ตำบลสระพัง อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 11 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 227 คน ข้าราชการครู พนักงานจ้างและครูอัตราจ้าง จำนวน 23 คน และพนักงานจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน 3 คน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักด้วยการทำนา ทำไร่มัน ไร่อ้อย ส่วนใหญ่มีรายได้ไม่แน่นอน นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับตา ยาย เนื่องจากบิดามารดาต้องไปประกอบอาชีพรับจ้างถิ่นอื่น จากการศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรคและความต้องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระพังวิทยาคมในปีการศึกษา 2563 พบว่า ผลการจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามเป้าหมายเท่าที่ควรยังไม่เป็นที่น่าพอใจมีปัญหาและอุปสรรคอยู่หลายประการ คือนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำครูอาจารย์ปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่เต็มศักยภาพ ครูมีภาระงานพิเศษนอกจากงานหลักคืองานสอน ครูยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอนซึ่งผู้วิจัยสรุปประเด็นที่เป็นปัญหาสำคัญๆ ได้ 2 ประการ ดังนี้ 1) กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู พบว่า ครูจำนวนมากมีการเตรียมการสอนน้อยและไม่เป็นปัจจุบัน ให้ความสนใจและความสำคัญแก่ผู้เรียนน้อยมาก ขาดการศึกษาความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดการเรียนการสอนเป็นแบบยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Centered) โดยกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมเองทั้งหมด เคยชินกับการสอนแบบเน้นย้าเนื้อหาบอกให้นักเรียนจดและท่องจำ จะมุ่งสอนแต่ความรู้ในกรอบหรือหาความรู้มาบรรยายให้นักเรียนเป็นผู้ฟัง หรืออธิบายองค์ความรู้ให้นักเรียนฟังเป็นกิจกรรมหลักมีการยกตัวอย่างให้ดูบ้างแต่ไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนมีการพูดจาโต้ตอบหรือกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นน้อย ครูจะเน้นการสอนของครูมากกว่าการเรียนของนักเรียนหรือความแตกต่างระหว่างบุคคลผู้เรียนจะเรียนอยู่แต่ภายในห้องเรียน มีโอกาสได้ออกไปแสวงหาความรู้นอกห้องเรียนน้อยมาก ครูส่วนใหญ่ไม่จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ

จากสภาพปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษาของโรงเรียนข้างต้น ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่บรรลุตามเป้าหมาย จำเป็นต้องพัฒนา การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทในฐานะเป็นผู้นำทางวิชาการ และครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทในการให้ความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ซึ่งทั้งสองฝ่ายต้องให้ความร่วมมือปฏิบัติงานควบคู่กันไป ผู้วิจัยในฐานะผู้รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และเป็นผู้รับผิดชอบหลักงานวิชาการของโรงเรียนจึงได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาจึงได้ร่วมปรึกษาร่วมกับฝ่ายบริหารของโรงเรียนและมีความเห็นสอดคล้องกันคือภารกิจหลักของการบริหารคือการพัฒนาในโรงเรียน ทั้งด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และการบริหารทั่วไป เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ตระหนักในปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น และการเรียนรู้จากความคิดปฏิบัติจริง จึงได้ประชุม คณะครู พิจารณหาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยที่ประชุมมีมติร่วมกันว่าควรให้ครูมีการนิเทศกำกับติดตามการเรียนการสอน โดยนำเอากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนา 2) ขั้นการกำหนดจุดเด่นจุดด้อยเพื่อหาแนวทางพัฒนา 3) ขั้นการหาแนวทางเลือกเพื่อพัฒนา 4) ขั้นการลงมือปฏิบัติ โดยการสาธิตการสอนและการนิเทศเยี่ยมชั้นเรียน และ 5) ขั้นติดตาม ประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไข มาเป็นนวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิจัยในชั้นเรียนของครูโดยมุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

คำถามการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ มีอะไรบ้าง
2. การออกแบบและการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เป็นอย่างไร
3. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิมีองค์ประกอบและกระบวนการอย่างไร
4. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อออกแบบและการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อทดลองการใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
4. เพื่อประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

สมมติฐานของการวิจัย

1. สมรรถนะการนิเทศภายในแบบบูรณาการของครูผู้นิเทศหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ อยู่ในระดับสูง
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้นิเทศก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการแตกต่างกัน
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบบูรณาการ ของครูผู้รับการนิเทศ ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการแตกต่างกัน
4. การนิเทศภายในแบบบูรณาการของครูผู้รับการนิเทศ หลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการอยู่ในระดับสูง
5. ความพึงพอใจของครูผู้รับการนิเทศที่มีต่อรูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ อยู่ในระดับมาก
6. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการของครูผู้รับการนิเทศแตกต่างกัน

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การนิเทศแบบภายในแบบบูรณาการ (Integrated Internal Supervision)

การนิเทศภายในเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร สถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษา โดยการชี้แนะการแนะนำ และการให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมของครูในการปรับปรุงการเรียนการสอนซึ่งจะทำให้ได้มาซึ่งคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามเป้าหมายของการศึกษา ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาอย่างยิ่ง เพราะเป็นการช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความสามารถในการพัฒนางานในวิชาชีพของตนเองให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะช่วยให้ครูเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพรวมทั้งส่งผลถึงผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา การนิเทศภายในสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนต้องเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งการประกันคุณภาพ การศึกษาจะต้องอาศัยการนิเทศภายในสถานศึกษา เมื่อในสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า การนิเทศภายในเป็นการมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคุณภาพการสอนโดยเน้นความร่วมมือกัน และเป็นการเรียนรู้ร่วมกันละพัฒนาในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การนิเทศแบบบูรณาการจึงเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร สถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษา โดยการชี้แนะการแนะนำ และการให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมของครูในการปรับปรุงการเรียนการสอนซึ่งจะทำให้ได้มาซึ่งคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามเป้าหมายของการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การนิเทศแบบให้คำปรึกษา (Mentoring) การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching) และ การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง (Self-directed Development) เป็นต้น (เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2555; ยุพิน ยืนยง, 2553; วัชรนา เล่าเรียนดี, 2556)

สมรรถนะการวิจัย (Research Competency)

สำนักงานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้พัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้ของครูไทยแบ่งเป็นสมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะและสมรรถนะประจำสายงาน (Function Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ ดังนี้

1. สมรรถนะหลักของครูไทย ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะที่ 1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation) สมรรถนะที่ 2 การบริการที่ดี (Service mind)

สมรรถนะที่ 3 การพัฒนาตนเอง (Self - Development) สมรรถนะที่ 4 การทำงานเป็นทีม (Team work) สมรรถนะที่ 5 จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity)

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ สมรรถนะที่ 1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and learning management) สมรรถนะที่ 2 การพัฒนาผู้เรียน (Student Development) สมรรถนะที่ 3 การบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom management) สมรรถนะที่ 4 การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) และสมรรถนะที่ 5 ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) สมรรถนะที่ 6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative - Building for Learning Management) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมรรถนะประจำสายงานสมรรถนะที่ 4 การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) เป็นความสามารถในการทำความเข้าใจและประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวมประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งความสามารถ วิเคราะห์ห้วงศักราชหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบมี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การวิเคราะห์ รายการพฤติกรรม ประกอบด้วย 1) สำรวจปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 2) วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา 3) มีการวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยอุปสรรคและโอกาสความสำเร็จของการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การสังเคราะห์ รายการพฤติกรรม ประกอบด้วย 1) รวบรวมจำแนกและจัดกลุ่มของสภาพปัญหาของผู้เรียนแนวคิดทฤษฎีและการแก้ไขปัญหาเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ 2) มีการประมวลผลหรือสรุปข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาใน ชั้นเรียนโดยใช้ข้อมูลรอบด้าน

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รายการพฤติกรรม ประกอบด้วย 1) จัดทำแผนการวิจัยและดำเนินกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบตามแผนดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้ 2) ตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยอย่างเป็นระบบ 3) มีการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในกรณีศึกษาอื่น ๆ ที่มีบริบทปัญหาคลายคลึงกัน

จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจะเห็นว่าการนิเทศภายในแบบบูรณาการเป็นกระบวนการนิเทศการสอน และเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้เป็นกระบวนการเชิงระบบที่แสดงความสัมพันธ์กันขององค์ประกอบต่าง ๆ ในการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียน สรรพวุฒิ วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย วิธีการนิเทศ 3 วิธี คือ 1) การนิเทศแบบให้คำปรึกษา (Mentoring) โดยผู้ที่มีหน้าที่นิเทศเป็นผู้ที่มี ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ เป็นกระบวนการดูแลให้คำปรึกษาที่เป็นวงจรต่อเนื่องกัน 2) การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching) เป็นกระบวนการนิเทศที่ครูตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานในวิชาชีพของตนเอง โดยมีกระบวนการทำงานร่วมกัน มีการสังเกตการสอนของกันและกันในห้องเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับจากการสังเกตการสอนร่วมกันรวมทั้งมีความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อนที่ดีต่อกัน และ 3) การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง (Self-directed Development) เป็นการนิเทศที่เหมาะสมกับครูที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ ทักษะ หรือวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน หรือเพื่อแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

1) กำหนดปัญหา 2) พิจารณาเลือกวิธีดำเนินการ 3) การดำเนินการวิจัย 4) การวิเคราะห์ข้อมูล และ 5) การรายงานผลการวิจัย และต้องการพัฒนางานในวิชาชีพของตนด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศ เพื่อให้การดำเนินการนิเทศเกิดประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนาซึ่งแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R_1) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis : A) : ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสภาพความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development : D_1) เป็นการออกแบบ (Design and Development: D and D) และพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R_2) เป็นการนำมาใช้ (Implementation : I) : การทดลองใช้รูปแบบเป็นการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D_2) เป็นการประเมินผล (Evaluation: E) : การประเมินและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบเป็นการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์สิ่งที่คาดหวังและสภาพปัจจุบัน รวมทั้ง ศึกษาวิเคราะห์หลักการแนวคิดและทฤษฎีเพื่อนำมาสู่การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม ที่นำมาใช้กับกลุ่มเป้าหมายการวิจัย (Target Groups) จำนวน 250 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 23 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1–6 จำนวน 227 คน เป็นระยะ 1 ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2563 - มีนาคม 2564 การสร้างเครื่องมือ จำนวน 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบวิเคราะห์เอกสาร นโยบาย เป้าหมายการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งเป็นสภาพที่คาดหวัง ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ฉบับที่ 2 แบบ สัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการการวิจัยในชั้นเรียนและการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 10 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการวิจัยในชั้นเรียน ฉบับที่ 2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบบูรณาการฉบับที่ 3 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ฉบับที่ 4 แบบประเมินความสามารถในการนิเทศ ฉบับที่ 5 แบบสังเกตสังเกตพฤติกรรมกรรมการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ฉบับที่ 6 แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมกรรมการนิเทศ ฉบับที่ 7 แบบประเมินความสามารถในการเขียนโครงการวิจัยในชั้นเรียน ฉบับที่ 8 แบบประเมินความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน ฉบับที่ 9 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ ฉบับที่ 10 ประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ ซึ่งผู้วิจัยได้ พัฒนาขึ้นและมีการตรวจสอบคุณภาพ โดยมีค่าความตรงเชิงโครงสร้างตั้งแต่ 3.50 และผู้วิจัยได้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบผสมวิธี (Mixed Methods) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลเชิง ปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอ้างอิงในการเปรียบเทียบข้อมูลด้านความรู้ด้านการการนิเทศภายในแบบบูรณาการ ความรู้ความเข้าใจด้านการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้รูปแบบวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลโดยการพรรณนาความ

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสภาพความต้องการจำเป็นโรงเรียนสระพังวิทยาคม พบว่า มีความต้องการจำเป็นพัฒนาสมรรถนะครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งคณะผู้บริหาร ครูโรงเรียนสระพังวิทยาคม ได้หาแนวทางเลือกเพื่อพัฒนา โดยที่ผู้วิจัย ครูผู้นิเทศ และครูผู้รับการนิเทศร่วมกันตัดสินใจเลือกวิธีการนิเทศที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของครูที่แตกต่างกันได้ 3 วิธี คือ วิธีที่ 1 การนิเทศแบบให้คำปรึกษา (Mentoring) วิธีที่ 2 นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching) และวิธีที่ 3 การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง (Self-directed Development) โดยผู้วิจัยได้จัดทำโครงการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู และเพื่อเตรียมความรู้และทักษะมีความสำคัญและจำเป็นให้แก่ครูผู้นิเทศ และครูผู้รับการนิเทศได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ “การนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู” เนื้อหาของการอบรม ได้แก่ 1) เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) หลักการนิเทศภายในแบบบูรณาการ และ 3) การวิจัยในชั้นเรียน จากวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ และร่วมกับการวางแผนการนิเทศ และดำเนินการเพื่อให้ครูนิเทศ และครูผู้รับการนิเทศ ทั้ง 3 วิธี ร่วมกันวางแผนการนิเทศ (Action Plan) ได้แก่ 1) แผนการนิเทศแบบให้คำปรึกษา (Mentoring) 2) แผนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching) และ 3) แผนและการนิเทศแบบพัฒนาตนเอง (Self-directed Development)

2. การพัฒนาเป็นการออกแบบ และพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม ในขั้นนี้เป็นการสังเคราะห์ร่างต้นแบบการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาดำเนินการในลักษณะควบคู่กันไป ทั้งในขั้นการออกแบบ (Design) และขั้นการพัฒนา (Development) โดยนำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้จากขั้น การวิเคราะห์ (Analysis) = Research1 (R1) ทั้งหมด รวมถึงเป้าหมายและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของรูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครูที่ชัดเจนมาใช้เป็นฐานคิดในการร่างต้นแบบการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู ที่ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ปัจจัยสนับสนุนและขั้นตอนการการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู และมีการตรวจสอบประสิทธิภาพด้านความสมเหตุสมผลของการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือต่าง ๆ ผู้วิจัยได้กระบวนกรนิเทศภายในแบบบูรณาการ โดยมีแผนการนิเทศ 3 แผน คือ 1) แผนการนิเทศแบบให้คำปรึกษา (Mentoring) 2) แผนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching) และ 3) แผนและการนิเทศแบบพัฒนาตนเอง (Self-directed Development) ซึ่งได้พัฒนาขึ้น การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์ปัจจัยสนับสนุนและขั้นตอนการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครู 8 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและกำหนดประเด็นการพัฒนา ขั้นที่ 2) การเตรียมการด้านความรู้และทักษะการปฏิบัติการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ขั้นที่ 3) ร่วมมือกันวางแผนและกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนา ขั้นที่ 4) ปฏิบัติการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครู (Coaching : C) ขั้นที่ 5) การทบทวนระหว่างกระบวนการ และอภิปรายไตร่ตรองสะท้อนคิด ขั้นที่ 6) การดำเนินการปฏิบัติการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ขั้นที่ 7) ทบทวนไตร่ตรองสะท้อนคิดและสรุปผล (Reflective Review and Conclusions: R) และ ขั้นที่ 8) การประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูร่วมกัน ตรวจสอบร่างการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู และการแก้ไขปรับปรุง จากการ

ดำเนินการตรวจสอบประสิทธิภาพของร่างรูปแบบต้นแบบของรูปแบบการพัฒนาแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยการตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้และความสอดคล้องของรูปแบบ

3. ผลการพัฒนาแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม พบว่า (1) ครูผู้นิเทศมีสมรรถนะในการนิเทศอยู่ในระดับสูงมาก และเมื่อพิจารณาสมรรถนะในการนิเทศตามวิธีการนิเทศ พบว่า ครูผู้นิเทศแบบพัฒนาตนเอง และแบบให้คำปรึกษามีสมรรถนะในการนิเทศ อยู่ในระดับสูงมาก และครูผู้นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีสมรรถนะในการนิเทศอยู่ในระดับสูง (2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้นิเทศ พบว่า ก่อน และหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบภายในแบบบูรณาการ ครูผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ (3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศแบบภายในแบบบูรณาการของครูผู้รับการนิเทศ พบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบภายในแบบบูรณาการ ครูผู้รับการนิเทศ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ (4) สมรรถนะในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้รับการนิเทศ พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีสมรรถนะในการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับสูงมาก และเมื่อพิจารณาสมรรถนะในการทำวิจัยในชั้นเรียนตามวิธีการนิเทศ พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีสมรรถนะในการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับสูงมาก คือ ครูผู้รับการนิเทศแบบให้คำปรึกษา ครูผู้รับการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และครูผู้รับการนิเทศแบบพัฒนาตนเอง (5) ความพึงพอใจของครูผู้รับการนิเทศที่มีต่อรูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศแบบภายในแบบบูรณาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ จากการสนทนากลุ่ม พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศแบบภายในแบบบูรณาการ เอสพีดับบลิวเอส (SPWS Model) ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสม และสอดคล้องซึ่งกันและกัน กระบวนการนิเทศมีความต่อเนื่อง และสัมพันธ์กันในแต่ละขั้นตอน ถือเป็นกระบวนการที่มีประโยชน์มากในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ส่วนเงื่อนไขในการนำรูปแบบไปใช้นั้นเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการนำรูปแบบการนิเทศไปปฏิบัติจริง โดยเฉพาะเงื่อนไขของครูที่มีความมุ่งมั่น จริจใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้วยความเต็มใจ ร่วมมือกัน มีความรับผิดชอบในการทำงาน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก รวมทั้งผู้บริหารมีความตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศ ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูเป็นการส่งเสริมให้ครูเกิดการพัฒนาทั้งทางด้านการนิเทศและการทำวิจัยในชั้นเรียน และ (6) ผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดจากการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้รับการนิเทศ พบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบภายในแบบบูรณาการ นักเรียนมีผลการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยอมรับสมมติฐานการวิจัย ข้อ 6 ที่กำหนดไว้ โดยหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ นักเรียนทุกระดับชั้นทุกห้อง มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ

4. รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ หลังการพัฒนา ประกอบด้วย **หลักการ** รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลของครู ความรู้ความสามารถ ทักษะ เลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม เพื่อเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา (School) โดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม (Participation) มีความสุขกับการทำงาน (Work) และเกิดความยั่งยืน (Sustainable)

ที่ส่งผลต่อผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และจุดมุ่งหมายด้านผู้เรียน คือ เก่ง ดี มีสุข **วัตถุประสงค์** เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ และ**เงื่อนไข** ผู้วิจัยในฐานะรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ร่วมกับผู้อำนวยการมีความตระหนักในการนำรูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ โดยให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุน และสร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจเพื่อให้ครูมีความรับผิดชอบ ร่วมมือกันในการทำงาน ประสานสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่โรงเรียน และหน่วยงานต้นสังกัด

อภิปรายผล

ผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิอยู่ในระดับสูงมาก มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สมรรถนะการนิเทศภายในแบบบูรณาการของครูผู้นิเทศหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก อาจเนื่องมาจากครูผู้นิเทศได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญที่มีวิธีการฝึกอบรมที่เป็นขั้นตอน มีการบรรยาย สาธิต ฝึกปฏิบัติ และให้ข้อมูลย้อนกลับ เข้าใจง่าย ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน มีการฝึกปฏิบัติในการทำวิจัย ระหว่างการปฏิบัติมีการดูแล ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดทำให้ผู้นิเทศเกิดความรู้ความเข้าใจ และในระหว่างดำเนินการนิเทศนั้น ได้มีการวางแผนร่วมกันคิด แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันกับครูผู้รับการนิเทศ โดยมีผู้วิจัยคอยให้ความช่วยเหลือ ดูแลการปฏิบัติทุกขั้นตอน ส่งผลให้ครูผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน หลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบหลากหลาย วิธีการสูงขึ้น สอดคล้องกับ วัชร่า เล่าเรียนดี (2556) ที่กล่าวถึงการนิเทศที่จะให้เกิดประสิทธิผลสูงที่สุดนั้นจำเป็นต้องมีการอบรมพัฒนาและเตรียมความพร้อมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อการบรรลุผลของการดำเนินการนิเทศ และWanzare & Da Costa (2004) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศการสอนภายในโรงเรียน มัธยมศึกษาในเคนยา พบว่า การพัฒนาบุคลากรโดยสมาชิกคนอื่น ๆ ในโรงเรียนและเข้าร่วมการสอนในชั้นเรียนเพื่อทำความเข้าใจในห้องเรียน ให้ผลตอบแทนและแรงจูงใจที่เหมาะสมแก่ครู และส่งเสริมความร่วมมือและการทำงานเป็นทีมจะนำไปสู่ประสิทธิผลของการนิเทศ

2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบบูรณาการของครูผู้รับการนิเทศ พบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ ครูผู้รับการนิเทศมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ครูผู้รับการนิเทศได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบบูรณาการอย่างละเอียด ชัดเจน โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ มีการฝึกปฏิบัติจริงในการสังเกตการสอน ระหว่างการปฏิบัติมีการดูแล ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด นอกจากนั้นในระหว่างดำเนินการนิเทศ ได้มีการกำกับติดตาม ดูแล และให้ความช่วยเหลือทุกขั้นตอนโดยผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญมาสังเกตการณ์ ส่งผลให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดการเรียนรู้ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบบูรณาการสูงขึ้น เมื่อพิจารณาประเด็น สมรรถนะในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้รับการนิเทศ พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีสมรรถนะในการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับสูงมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้น มีขั้นตอนการให้ความรู้ก่อนการนิเทศเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน และเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับนำมาแก้ปัญหา และพัฒนาผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นระบบ มีผลการวิจัยสนับสนุน ซึ่งเมื่อครูทราบขั้นตอนและนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนในชั้นเรียน จึงทำให้ครูผู้รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับสูงมาก ในขณะเดียวกันความพึงพอใจ

ของครูผู้รับการนิเทศที่มีต่อรูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศแบบภายในแบบบูรณาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้จากการสนทนากลุ่ม พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศแบบภายในแบบบูรณาการ เอสพีดับบลิวเอส (SPWS Model) ทุกองค์ประกอบ มีความเหมาะสม และสอดคล้องซึ่งกันและกันกระบวนการนิเทศมีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน ในแต่ละขั้นตอนถือเป็นกระบวนการที่มีประโยชน์มากในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนเงื่อนไขการนำไปใช้นั้นเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการนำรูปแบบการนิเทศไปปฏิบัติจริง โดยเฉพาะเงื่อนไขของครูที่มีความมุ่งมั่นจริงจังในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้วยความเต็มใจ ร่วมมือกัน มีความรับผิดชอบในการทำงาน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก รวมทั้งผู้บริหาร มีความตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศ ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู เป็นการส่งเสริมให้ครูเกิดการพัฒนาทั้งทางด้านการนิเทศภายในแบบบูรณาการและการทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้รับการนิเทศมีความเต็มใจ อาสาสมัครที่จะเข้ารับการนิเทศ ซึ่งหากบุคคลมีความสมัครใจและเต็มใจในการเข้าร่วมกระบวนการแล้วจะเกิดความพึงพอใจที่จะปฏิบัติตาม สอดคล้องกับ วัชร่า เล่าเรียนดี (2556) และยุพิน ยืนยง (2553) ที่สรุปถึงปัจจัยความสำเร็จอันนำไปสู่ความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในนั้นมีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณา คือ ความเต็มใจของครูผู้ได้รับการนิเทศ

3. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดจากการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ผู้รับการนิเทศ พบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบภายในแบบบูรณาการ นักเรียนมีผลการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการนิเทศแบบภายในแบบบูรณาการ เอสพีดับบลิวเอส (SPWS Model) มีรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพบริบท มีการประเมินสมรรถนะของครู มีการให้ความรู้ก่อนทำวิจัยในชั้นเรียน โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ให้ครูฝึกปฏิบัติเริ่มตั้งแต่ขั้นการวิเคราะห์ปัญหาที่ตรงกับสภาพที่แท้จริง หาวิธีการมาแก้ไขปัญหา โดยครูผู้รับการนิเทศสามารถเลือกเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน สร้างสื่อ นวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหา มีการดำเนินการตามแผนซึ่งมีการสังเกตการสอนชั้นปฏิบัติ และประชุมหลังการสังเกตระหว่างครูผู้รับการนิเทศและครูผู้นิเทศ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการปรับปรุงแก้ไข ตลอดเวลา สรุปผลและรายงานผลการวิจัย นอกจากนี้ผู้วิจัยได้กำกับติดตาม ดูแล ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในทุกขั้นตอนอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับวัชร่า เล่าเรียนดี (2550) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศ คือ การปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูที่ส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยและพัฒนา ดังแสดงในภาพที่ 1 โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข โดยให้ความสำคัญกับการบริหารงาน 4 งาน ได้แก่ งานบุคคล งานงบประมาณ งานวิชาการ และงานบริหารทั่วไป และเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลของครู ความรู้ความสามารถทักษะ เลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม เพื่อเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา (School) โดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม (Participation) มีความสุขกับการทำงาน (Work) และเกิดความยั่งยืน (Sustainable) ที่ส่งผลต่อผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และจุดมุ่งหมายด้านผู้เรียน คือ เก่ง ดี มีสุข

ภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ (SPWS model)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. การดำเนินการนิเทศภายในแบบบูรณาการ ควรจริงจังและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินการอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ
2. ในการดำเนินการนิเทศภายใน ควรเตรียมผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้มีความพร้อม และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนให้ชัดเจนก่อนทำการนิเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจศรัทธา การยอมรับ และความไว้วางใจ และยอมรับซึ่งกันและกันในการนิเทศ
3. โรงเรียนควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการดำเนินการนิเทศภายในแบบบูรณาการให้ชัดเจน และพัฒนาผู้รับผิดชอบงานนิเทศภายในแบบบูรณาการในโรงเรียน เพื่อให้ผู้รับผิดชอบมีความรู้ ความเข้าใจ ความมั่นใจในการทำงาน จะส่งผลให้การนิเทศภายในแบบบูรณาการโรงเรียนประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น
4. ควรดำเนินการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ด้วยการให้การเสริมแรงอย่างสม่ำเสมอให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา และต่อเนื่อง เช่น การเข้ารับการอบรม สัมมนา การศึกษาดูงานกับครูที่ประสบความสำเร็จในเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาและพัฒนาการนิเทศภายในแบบบูรณาการ โดยใช้การแนวคิดและหลักการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาระบบนิเทศภายในแบบบูรณาการ ใน

โรงเรียนและการจัดการเรียนการสอนของครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือการเรียน
ของนักเรียนในโรงเรียน

2. ควรศึกษาเจตคติของครูที่มีต่อการดำเนินการนิเทศภายในแบบบูรณาการในโรงเรียน
3. ควรศึกษาแรงจูงใจแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินการนิเทศภายในแบบบูรณาการในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา พานิชวงษ์. (2547). *การพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาโดยใช้
การนิเทศแบบร่วมมือกัน*. วิทยานิพนธ์ (สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ) ภาควิชาหลักสูตรและวิธี
สอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เก็จจกน ก เอื้อวงศ์. (2555). *การนิเทศในสถานศึกษา*. เข้าถึงได้จาก
http://mystou.files.wordpress.com/2012/02/23503_8_t.pdf. 16 พฤษภาคม 2563.
- จรรยาพร ลำไย. (2547). *การนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนและการนิเทศโดยผู้บริหารเพื่อพัฒนา
สมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เมธี ปลัณธนานนท์. (2552). *การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ยุพิน ยืนยง. (2553). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้น
เรียนของครู เขตการศึกษา 5 อัครสังฆมณฑล*. กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. นครปฐม:
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เยาวพา เตชะคุปต์. (2542). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). นครปฐม: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการประเมินสมรรถนะครู*. กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *แนวทางการดำเนินงานพลิกโฉมการนิเทศเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- เสาวณี ตรีพุทธรัตน์. (2555). *การนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. ในเอกสารประกอบการสอน ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรรณณ เหมือนสุดใจ. (2545). *การนิเทศเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครู
ภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการ
นิเทศ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Wanzare, Z. and Da Costa, J. L. (2004). Rethinking instructional leadership roles of the school
principal: Challenges and prospects. *The Journal of Educational Thought*, 35(3),
269-295.